

FOAIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

<p>Prețul Abonamentului: Pentru Austro-Ungaria pe an . . 5 fl. — cr. " " " pe 1/2 an . 2 " 50 " " România și străinătate pe an . 14 franci " " " " pe 1/2 an 7 "</p>	<p>Prețul inserțiunilor: Pentru publicațiunile oficiose, concurse, edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl., de aci în sus 5 fl.</p>	<p>Correspondințele sînt a se adresa redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ”; eră banii de prenumerațiune și inserțiuni la Tipografia diecesană în Caransebeș.</p>
---	--	--

Esplicarea faptelor sântilor Apostoli,

de

Mihaïu Juica, preotul Srediștei-Mici.

(Urmare.)

6. Eară ei adunându-se l'au întrebat pre densusul zicînd: Doamne, au întru acest an vei restatornicî împărăția lui Israil.“

Iudeii așteptau dela Mesia se restatornicească împărăția lui Israil și se o redice la mărirea și splendoarea de mai înainte, precum era sub David și Solomon. SS. Apostoli ca Iudeii încă nutriau astfelu de speranțe și, pentru că erau convinși că Isus este promisul Mesia cel cu dor așteptat, erau de credință că va restaura această împărăție. „Și noi credeam că acesta este celce va se mântuească pe Israil.“ (Luca XXIV. 21.), zic ei după restignirea Dluî Christos. Acum după ce Christos a înviat din morți precum le-a fost prezis, prima lor întrebare privesce preocupatiunea lor aceasta și de aceea pun lui Isus întrebarea cuprinsă în acest vers.

7. Eară ei a zis cătră densusii: Nu este voue a scîi anii sau vremile, pe care Tatăl le-a pus întru a sa stăpânire.

Ce au înțeles Apostoli prin împărăția lui Israil am vezut mai sus. Christos Domnul înțelegea nu o împărăție lumească, ci împărăția cea cerească a lui Dzeu al cărui început nimene nu-l scie, nici chiar ângerii din ceriu „Eară de ziua aceea și de oara aceea nimenea nu scie, nici ângerii din ceriu fără numai părintele meu singur.“ (Mat. XXIV. 26.)

8. Ci veți lua putere venind Duhul s. preste voi și veți fi mie mărturii în Ierusalim și în toată Iudea și Samaria și până la marginea pământului.

Domnul Christos îndreptând, cum vëzurăm mai sus, părerea greșită a Apostolilor despre împărăția lui Dzeu, le spune acum, că Duhul s. în scurt timp se va pogori preste densusii și-i va întări și înbărbăta așa, că ei, ca martori oculari ai învțăturilor și fap-

telor lui, le vor vesti acestea pretutindenea, în Ierusalim, în Iudea, Samaria și chiar între păgânii din locurile cele mai îndepărtate ale pământului.

Iudea s'a numit pământul ce l-au căpătat descendenții lui Iuda, (seminția lui Iuda) la cucerirea și împărțirea pământului făgăduinței (Isus Navi XV) și-și are numele dela Iuda fiul patriarhului Iacob. Țeara aceasta a fost provincia cea mai de capetenie a regatului evreesc sub David și Solomon. După ruperea celor 10 seminții sub Ierovoam de cătră Iudea, provincia aceasta a format un regat de sine stătătoriu mic și neputincios, căruia i-a făcut capet Nabuhodonosor regele Vavilonului. Iudea a avut soartea capitalei sale a Ierusalimului. Pe timpul Apostolilor destinele acestei țeri erau puse în mâinile dirigatoriului (procuratorului) roman din Cesareea. (Faptele XXIII. 23).

Samaria, o țeară situată între Iudea și Galilea, își are numele dela Samaria, cetatea zidită de regele israelit Omri (I. Regilor XVI. 24). Samaria este neînterupt muștrată și chiar amenințată de profeți (Isaia IX 9, Ierem. XXIII 13, Ezechiel XVI 46), etc; pentrucă atât regii cât și poporul ei erau aplecați la idolotatie. Samaria și-a păstrat independența până sub regele seu Menahem (Menaim), carele a devenit tributariu regelui Asiriei Phul (II. Reg. XV. 19). Salmanasar regele Asiriei a pus capet regatului Samariei (II. Reg. XVII sq.). Samarienii au fost de origine evrei. „Au doară tu ești mai mare decât Iacob părintele nostru, carele ni-a dat noadă fântâna aceasta.“ (Ioan IV 12). Religiuinea lor a fost verosimil ca și a Iudeilor, numai că în privința locului închinării erau diferite vederile lor. „Părinții nostri în muntele acesta sau închinat, eară voi ziceți că în Ierusalim este locul unde se cade a se închina.“ (Ioan IV 20).

9. Și aceste zicînd privind ei s'a înălțat și nor l-a luat pe el dela ochii lor.

După ce Domnul Christos a concretizat Apostolilor răspândirea învățăturilor sale la toate popoarele din lume s'a înălțat în vederca Apostolilor cu trupul la ceriu.

10. 11. Și căutând ei la ceriu când mergea el, câtă doi bărbați au stătut înaintea lor în vestminte albe, care au zis: bărbați Galileeni, ce stați căutând la ceriu? Acest Isus, carele s'a înălțat dela voi la ceriu, așa va veni precum l-ați văzut pe el mergând la ceriu.

Isus înălțându-se la ceriu și Apostolii privind cu admirare această suire neobișnuită, doi bărbați îmbrăcați în vestminte albe au apărut fără veste înaintea lor și le-au spus că Dl Christos precum se sue acum la ceriu, așa earăși se va pogori din ceriu, adecă cu trupul.

Bărbații acestia au fost ângeri, ceea-ce se vede din descrierea ce li se face. La Mateiu cap XXVIII, 2. seq. ângerul prăvălesce peatra de pe ușa mormântului. *Și era vederea lui ca fulgerul, zice evangelistul, eară îmbrăcăminte lui albă ca zăpada.* "Ângerii au numit pe Apostolii Galileeni pentru-că acestia erau toți de origine din Galilea. Aceasta era o provincie a Palestinei spre nord dela Samaria, lângă marea Genezaretului, de unde marea aceasta s'a numit și marea Galileii. (Mat. XV. 29)

12. Atunci s'au întors Apostolii în Ierusalim dela muntele ce se chiamă Eleon, carele este aproape de Ierusalim, calea sâmbetei având.

După ce s'a înălțat Christos la ceriu și după ce au început ângerii a vorbi, Apostolii s'au întors în Ierusalim. Christos s'a înălțat la ceriu de pe muntele Eleon, muntele maslinililor, olivilor, munte pe carele se și schimbă la față. Acest munte zace spre răsărit dela Ierusalim într'o distanță de 2040 de pași. Distanța aceasta de 2040 de pași se numește „calea sâmbetei“, atâta adecă le era evreilor ertat să umbie în ziua sâmbetei. Vezi tractatul „Calea sâmbetei“ în Nr. 20 al Foaiiei diecesane din 1890.

(Va urma.)

Nicolaus Olahus.

„Foaiia diecesană“ în Nr. 25. a publicat un estras din „Raporturile familiare ale primatelui Nicolae Oláh“ în traducere din limba magiară.

Chiar și din această scurtă publicăciune se poate vedea apriat, că renumitul primate-metropolit al Ungariei a fost român, născut în România, care, impins de forța tulburărilor din țeara românească, a fost silit a-și părăsi patria și s'a așezat în Ungaria, unde ajunse la cea mai înaltă demnitate bisericească.

Un amic al foaiiei noastre, având în posesiunea sa cele mai rare cărți istorice privitoare la Români, vine acum și ne comunică textul original din însuși opul metropolitului, intitulat:

„*Nicolai Olahi Metropolitanæ Strigoniensis Hungariae et Atila Libri duo nunc primum ex codice Caesareo, Olahi manu emendato coniunctim editi. Vindobonae 1763.*“
Ne trimite mai departe și precuventarea opurilor istorice ale lui Nicolaus Olahus spre a dovedi în modul cel mai eclatant, că acest mare bărbat al Ungariei în adevăr au fost român, și că densus, deși și-a schimbat religiunea, până la moarte nu s'a lapădat de naționalitatea sa română.

Eacă ce scrie singur Nicolaus Olahus în cartea sa menționată (pag. 55) despre originea și familia sa:

„§. III. Joannis Hunyadis, Vayvodæ Transilvani, postea vero Guvernatoris Hungariæ tempestate, Dragula Vaivoda (d) partim interfectis, partim expulsis his, qui e Dani erant sanguine, Regnum occupaverat. Manzillæ, ab Argyes, ex uxore Marina, eiusdem Joannis Vayvodæ sorore, (e) duo erant inter alios filii: uni nomen fuit Stantzul, qui Danum, et Petrum filios suscepit; alteri Stoian, hoc est Stephanus. Is me, et Matheum filios; Ursulam, et Helenam filias genuit. Potitus igitur rerum Dragulla, Stantzulum patrum meum insidiis interceptum, securi percussit. Stephanus vero, puer adhuc, Deo sibi propitio, illius evadens tyrannidem, confugit ad Matthiam regem: qui, ut ab ipsomet patre, et Joanne Bornemisza, ac Ambrosio Sárkán, Comitibus in Hungaria, qui cum patre una sub rege militabant, postea audivi, decreverat eum saepe numero, ad regnum, cum exercitu reducere; sed pater videns rerum mutationes, quæ imperii gratia illic fiunt, periculosas esse; maluit in Transylvania matrem meam Barbaram Hunzar ducere uxorem, vitamque agere privatam, quam in tyrannide et imperio, mille periculis subiecto, instar maiorum suorum, interfici.“

§. IV. Succedente deinde tempore, Myhne, propinqua nobis iunctus sanguinis necessitudine, utpote ex Danorum natus gente, vir consilio magnus, et manu strenuus, Vayvoda creatur. Qui cum circa annum Domini millesimum quingentesimum decimum, cum uxore, et Mirtze filio, ac filia, postea per Vayvodam Moldaviensem (ut accepi) ducta uxore, a Bojaronibus perfidis, coniunctis Turca, esset regno pulsus; data ei per regem Wladislaum, Ludovici patrem, publica fide, ad Cibinium Transylvaniae civitatem confugit. In qua, non multo post tempore, dum quodam die ex templo, a Patre meo, et Joanne Horváth a Wingham, honoris causa ad hospicium deduceretur, quidam Demetrius Jaxith, natione Rascianus, ex insidiis subito erumpens, eum incautum, nihilque mali, sub fide publica, metuentem, tribus aut quator vulneribus, inter fere manus deducentium, et magnum numerum iussu eiusdem, Myhne, ne videretur publicæ fidei diffidere, inermium aulicorum, confodit. Hic quoque perpetrato facinore, ad hospitium propinquum, magno tumultu fugatus est, et plebe, propter regiam et publicam fidem violatam, in furorem concitata, a quodam plebeo e multitudine, quæ aedes oppugnabat, bombardata petitus, miserabiliter interiit.

§. V. Hæc duæ familiae, in hunc diem mutuo conflictantur. Quaelibet omnibus curans viribus, e sua familia creati Vayvodam, nunc Turcarum, nunc Hungarorum

auxilio. Qui potentior est, alium non modo adversae factionis; sed etiam ex sua familia hominem, de imperio ambiendo suspectum, interficit, captumque, saepe naribus, aut aliis membris, truncat. Quod cum saepe alias, tum nuper contigit. Petrus ab Argyes, Stantzulis filius, de quo mentionem feci, l'atrueis meus, scripsit ad me (f) his diebus, ex Hungaria, se creatum fuisse in Transalpina Vayvodam, per Mahumetum Imperatoris Turcarum Bassam: et quum regno praeesset, missum esse, aliquo post tempore, a Turca alium, adversae factionis, cum exercitu, qui se expulso, regnum occuparet: se vero inter duos exercitus, cum hoste, singulari congressum certamine, illumque a se vulneratum equo deiecisse: quem, dum interficere vellet, Barones Transalpinæ, qui sua lingua adiectis duabus litteris Bojarones (g) vocantur, perfidia usi, victum liberasse, et se cepisse, parteque narium truncata, expulsi: sperare se in Dei clementia, quod expulso hoste, ignominiam acceptam, armis vindicaturus, regno, virtute potiatur. Ita spes hominem trahit, rerumque humanarum conditiones, mutari consuevere. Sed, vix alicubi tuta esse potest regni societas, multo minus in Transalpina, nostra aetate, iam pro maiori parte, Turcarum tyrannidi subiecta. Valachi, Christiani sunt; praeterquam, quod Graecos sequuti, in Spiritus Sancti processione, et quibusdam tolerabilioribus articulis, ab Ecclesia nostra dissentiant. Haec obiter volui inserere, ut mores Transalpinorum essent cognitiores.

(Va urma).

Instrucțiune practică

despre purtarea socoților și administrarea averilor
bisericesci,

de TRAIAN BARZU.

Protocolul principal.

(Urmare.)

36. Când se încheie despărțământul V al datorașilor cu obligațiunii cu datorașul George Adam?
La 31 Decembrie 1890.

37. Când se încheie despărțământul V al datorașilor fără obligațiunii cu datorașul Pavel Dumba?
La 31 Decembrie 1890.

Regula VIII. *Despărțământul V al datorașilor fără obligațiunii se încheie la 31 Decembrie.*

Cum se încheie despărțământul datorașilor fără obligațiunii cu toți datorașii?

Deprinderi:

38. Cu cât datorează toți datorașii fără obligațiunii la finea anului 1890 pentru trasul clopotelor?

1. George Adam datorează cu	2 fl. — cr.
2. Silviu Belu	" " — " 50 "
3. Dim. Cârpan	" " — " 50 "
4. Eva Folea	" " 2 " — "
5. Terent. Gurban	" " 1 " — "

Toți la oaltă datorează cu 6 fl. — cr.

39. Unde se înseamnă suma datoriei pentru trasul clopotelor de 6 fl.?

În despărțământul 5 mai la vale, după ce s'au încheiat șirul datorașilor, în rubrica 5-a, numită: „datorează pentru trasul clopotelor.“

40. Cu cât datorează bisericii la finea anului 1890 toți datorașii pentru scaune?

1. Petru Aldea datorează cu	10 fl. — cr.
2. T. Dumitrescu	" " 20 " — "
3. Pavel Dumba	" " 5 " — "
4. Terent. Gurban	" " 4 " — "

Toți la oaltă datorează cu 39 fl. — cr.

41. Unde se înseamnă suma datoriei pentru scaune de 39 fl.?

În rubrica a 6-a, numită: „datorează pentru scaune.“

42. Cu cât datorează bisericii la finea anului 1890 toți datorașii fără obligațiunii pentru cununii?

1. Ioan Bugarîu datorează cu	— fl. 50 cr.
2. Silviu Belu	" " — " 50 "

Toți la oaltă datorează cu 1 fl. — cr.

43. Unde se înseamnă suma datoriei pentru cununii de 1 fl.?

În despărțământul V mai la vale, în rubrica a 7-a, numită: „datorează pentru cununii.“

44. Cu cât datorează bisericii la finea anului 1890 toți datorașii pentru arenzi și chirii?

1. George Adam datorează cu	15 fl. — cr.
2. T. Dumitrescu	" " 24 " 30 "
3. Pavel Dumba	" " 60 " — "

Toți la oaltă datorează cu 99 fl. 30 cr.

45. Unde se înseamnă suma datoriei pentru arenzi și chirii de 99 fl. 30 cr.?

În despărțământul V rubrica a 8-a, numită: „datorează pentru arenzi și chirii.“

46. Cu cât datorează bisericii la finea anului 1890 toți datorașii fără obligațiunii pentru naturalele vândute lor?

1. George Adam datorează cu	6 fl. — cr.
2. Silviu Belu	" " 3 " — "
3. Pavel Dumba	" " 12 " — "
4. Eva Folea	" " 8 " — "
5. Terent. Gurban	" " 6 " — "

Toți la oaltă datorează cu 35 fl. — cr.

47. Unde se înseamnă suma datoriei pentru naturalele vindute de 35 fl.?

În rubrica a 10-a, numită: „datorează pentru naturalele vindute.“

48. Cu cât datorează bisericii până la finea anului 1890 toți datorașii fără obligațiunii pentru diferite?

1. Petru Aldea datorează cu	3 fl. 50 cr.
2. Silviu Belu	" " — " 80 "
3. T. Dumitrescu	" " 2 " — "
4. Pavel Gurban	" " 50 " — "

Toți la oaltă datorează cu 56 fl. — cr.

49. Unde se înseamnă suma datoriilor pentru „diferite“ de 56 fl. 30 cr.?

În despărțământul V rubrica a 12-a, numită: „datorează pentru diferite.“

50. Cu cât datorează laolaltă bisericii pe anul 1890 toți datorașii fără obligațiuni?

1. George Adam datorează cu	23 fl. — cr.
2. Petru Aldea	14 „ — „
3. Silviu Belu	4 „ 80 „
4. D. Cârpan	— „ 50 „
5. T. Dumitrescu	46 „ 30 „
6. Pavel Dumba	77 „ — „
7. Eva Folea	10 „ — „
8. T. Gurban	11 „ — „
9. Pavel Guran	50 „ — „

Toți laolaltă datorează cu 236 fl. 60 cr.

51. Unde se înseamnă suma datoriei pe anul 1890 de 236 fl. 60 cr.?

În despărțământul V mai la vale în rubrica a 15-a, numită: „datorează laolaltă.“

52. Cu cât datorează bisericii toți datorașii fără obligațiuni în restanțe rămase la 31 Decembrie 1889?

1. George Adam datorează cu	8 fl. 60 cr.
2. Ioan Bugariu	25 „ 10 „
3. Silviu Belu	6 „ — „
4. D. Cârpan	10 „ 80 „
5. Pavel Dumba	14 „ 20 „
6. Eva Folea	10 „ — „
7. M. Filipescu	30 „ — „

Toți laolaltă datorează cu 104 fl. 70 cr.

53. Unde se înseamnă suma restanțelor de 104 fl. 70 cr.?

În despărțământul V mai la vale în rubrica a 4-a, numită: „datoria rămasă în restanță la 31 Decembrie 1889.“

54. Cu cât datorează bisericii la finea anului 1890 toți datorașii fără obligațiuni, atât în datoriile noi din anul 1890, cât și în restanțele rămase din anul 1889?

1. George Adam datorează peste tot cu	31 fl. 60 cr.
2. Petru Aldea datorează peste tot cu	14 „ — „
3. Ioan Bugariu datorează peste tot cu	25 „ 10 „
4. Silviu Belu datorează peste tot cu	10 „ 80 „
5. Dimitrie Cârpan datorează peste tot cu	11 „ 30 „
6. Traian Dumitrescu datorează peste tot cu	46 „ 30 „
7. Pavel Dumba datorează peste tot cu	91 „ 20 „
8. E. Folea datorează peste tot cu	20 „ — „

9. Marcu Filipescu datorează peste tot cu 30 „ — „ |

10. Terentie Gurban datorează peste tot cu 11 „ — „ |

11. Pavel Guran datorează peste tot cu 50 „ — „ |

Toți laolaltă datorează cu 341 fl. 30 cr.

55. Unde se înseamnă suma datoriilor vechi și noi de 341 fl. 30 cr.?

În despărțământul V mai la vale în rubrica a 16-a, numită: „datoria rămasă în restanță din 1889 cu datoriile cele noi din 1890 laolaltă fac.“

56. Cât au împăcat în 1890 prin solvire în bani gata laolaltă toți datorașii fără obligațiuni?

1. George Adam a împăcat	23 fl. 60 cr.
2. Petru Aldea	14 „ — „
3. Ioan Bugariu	— „ 10 „
4. T. Dumitrescu	46 „ 30 „
5. Pavel Dumba	65 „ 20 „
6. T. Gurban	1 „ — „
7. Pavel Guran	50 „ — „

Toți datorașii laolaltă au împăcat 200 fl. 20 cr.

57. Unde se înseamnă suma de 200 fl. 20 cr. ce au împăcat-o în 1890 laolaltă toți datorașii fără obligațiuni prin solvire?

În despărțământul V mai la vale, în rubrica a 20-a, numită: „laolaltă a sosit în bani gata.“

58. Cât au împăcat în 1890 toți datorașii fără obligațiuni prin aceea că despre suma cu care dâșii au datorat bisericii au dat obligațiune?

1. Ioan Bugariu a împăcat	25 fl. — cr.
2. Pavel Dumba	26 „ — „

Laolaltă au împăcat . 51 fl. — cr.

59. Unde se înseamnă suma împăcată prin obligațiune de 51 fl.?

În despărțământul V mai la vale, în rubrica a 20-a, numită: „a împăcat prin dare de obligațiune.“

60. Cât au împăcat din datoriile lor toți datorașii fără obligațiuni ai bisericii prin aceea că datoria lor s'au șters?

1. Dimitrie Cârpan a împăcat	11 fl. 30 cr.
2. M. Filipescu	30 „ — „

Toți dat. laolaltă au împăcat 41 fl. 30 cr.

61. Unde se înseamnă suma împăcată prin ștergere de 41 fl. 30 cr.?

În despărțământul V mai la vale, în rubrica a 21-a, numită: „a împăcat prin ștergere.“

62. Cât au împăcat din datoria lor în 1890 toți datorașii fără obligațiuni prin solvire în bani gata, prin dare de obligațiune și prin ștergerea datoriei?

1. George Adam au împăcat .	23 fl. 60 cr.
2. Petru Aldea " " .	14 " — "
3. Ioan Bugariu " " .	25 " 10 "
4. D. Cârpan " " .	11 " 30 "
5. T. Dumitrescu " " .	46 " 30 "
6. Pavel Dumba " " .	91 " 20 "
7. M. Filipescu " " .	30 " — "
8. T. Gurban " " .	1 " — "
9. Pavel Guran " " .	50 " — "

Toți laolaltă au împăcat . 292 fl. 50 cr.

63. Unde se înseamnă suma împăcată peste tot de 292 fl. 50 cr.?

În despărțământul V mai la vale, în rubrica a 22-a, numită: „peste tot au împăcat.“

64. Cu cât mai rămân în restanță la 31 Decembrie 1890 toți datorașii fără obligațiunii ai bi sericii?

1. G. Adam rămâne în rest. cu	8 fl. — cr.
2. S. Belu " " " " "	10 " 80 "
3. E. Folea " " " " "	20 " — "
4. T. Gurban " " " " "	10 " — "

Toți laolaltă rem. în rest. cu 48 fl. 80 cr.

65. Unde se înseamnă suma restantă de 48 fl. 80 cr.?

În rubrica a 23-a, numită: „rămâne datoră în restanță la 31 Decembrie 1891.“

Regula. IX. Încheierea despărțământului V al datorășilor fără obligațiunii cu toți datorașii se face astfel:

Sumele din toate rubricile se adună laolaltă, iar sumele ce ies din aceste adunări se petrec în aceleași rubrici mai la vale, în rënd cu numirea: „toți datorașii laolaltă.“

(Va urma.)

Raport

despre activitatea Soțietății de lectură „IOAN POPASU“ din Caransebeș în anul de gestiune 1890/91, cetit și primit în ședința de încheiere din 23 Iunie a. c.

Soțietatea de lectură „Ioan Popasu“, în mod vizorîu s'a constituit la 16 Septembrie 1890 sub presiul Domnului prof. Ioan Pinciu.

În lipsa statutelor aprobate însă, și după-ce Domnul president din motive de sănătate, a abzis dela oficiu, mersul Soțietății a fost în câțva împedecat, fiind necesită să intrerupă ținerea ședințelor pe mai bine de două luni de zile.

Aprobându-se statutele din partea Venerabilului Consistorin diecesan, Soțietatea noastră s'a putut constitui definitiv în ziua de 5 April v. 1891., alegându-se president Domnul prof. Enea Hodoș. Sub presiul D-Sale s'au ales: vicepres. și red. al „Progresului“, N. Ionescu cl. în c. III.; notari N. Groza cl. c. III. și P. Ciorogariu ped. în c. III.; bibliotecariu P. Popescu cl. în c. II.; vicebibliotecariu

Ios. Velceanu ped. în c. II.; cassariu I. Groșanu cl. în c. II.; controlor Nist. Trandafir pad. în c. III.; ear în comitet: Ter. Bugariu cl. în c. III.; I. Popovicu cl. în c. II.; I. Chișozan cl. în curs II., G. Dragomir cl. în c. I.; Ilie Pepa cl. în c. I., I. Popa ped. în c. III.; St. Otouoga ped. în c. III.; Ios. Curuț ped. în c. II.; I. Alexandrescu ped. în c. I. — Membri ordinari ai Soțietății au fost toți clericii și pedagogii Institutului teologic și pedagogic, la olaltă 74: clerici 26, pedagogi 48.

În anul de gestiune 1890/91 Soțietatea de lectură a ținut 18 ședințe: 2 de constituire și 16 ordinare. Afară de conclusele luate în număr de 33, activitatea ei din ședințe se resumă în următoarele:

1. S'au cetit 5 lucrări originale și o critică în scris;
2. S'au ținut 3 prelegeri practice pedagogice și 2 catecheze;
3. S'au recitat 11 poezii și 5 piese în proză: din Alecsandri, Slavici, Coșbuc, Gr. Alexandrescu, ș. a.
4. S'au recitat 3 dialoguri.

5. În sfârșit nu putem trece cu vederea criticele orale făcute de membri în ședințele Soțietății atât cu privire la lucrările originale și la recitări, cât și mai ales observațiunile făcute și dobândite la probele de *prelegeri practice și catecheze*. Scurțimea timpului n'a permis să se țină mai dese prelegeri de soiul acesta atât de folositoare pentru membrii Soțietății. Sperăm că pe viitoriu ne va fi dat să dezvoltăm o activitate și mai intensivă pe acest teren.

Tot din cauza scurtimii timpului, precum și din motivul că se apropiu esamenele dela sfârșitul anului școlar, Soțietatea n'a putut să dee în anul acesta ședință publică în conformitate cu Statutele sale, — rămânând ca în anul viitoriu Soțietatea să facă pregătirile necesare pentru Ședința publică chiar dela începutul anului școlar.

Cu finea anului de gestiune curent s'a făcut revizuirea Casei Soțietății, și s'a găsit că averea ei constă în bani din 384 fl. și 28 cr., din care 365 fl. 21 cr. sunt puși la cassa de păstrare din Caransebeș, în numărariu la cassa se află 19 fl. și 07 cr., — mai având Soțietatea și o pretensiune, în partea cea mai mare sigură, de 92 fl.

Biblioteca Soțietății numără 735 de opuri în 839 de volumuri, 46 fascicoli, 5 manuscrise, 2 partituri, 4 șoale de musica instrumentală și 2 piese musicale, — parte cumpărate, parte dăruite.

La adresa Soțietății au venit în anul acesta următoarele ziare:

Grătuite: Tribuna, Gazeta Transilvaniei, Luminătorul, Foaia diecesană, Transilvania, Amicul familiei, Candela, Biserica ortodoxă, Gazeta Bucovinei și Biserica și Școala.

Abonate: Convorbiri literare, Tribuna (un exemplariu grătuit și al doilea abonat), Școala română și Foaia Ilustrată.

Au mai sosit la adresa Soțietății și următoarele cărți dăruite:

Memorialul lui A. bar. de Șaguna dăruit de P. S. S. Domnul Episcop Nicolae Popoa.

Tălcuirea evangeliilor, dăruită de Domnul Dr. P. Barbu.

Versuri, dăruite de Domnișoara *Lucreția Suciu*.

Din straița cu minciunile a lui Moș Stoica, dăruite de *Sandu Pungă-goață*.

Problema atențiunii, dăruită de Domnul *Iosif Blaga*.

— Tuturor acestor mărinimoși dăruitori, precum și Onorabilelor Redacțiunii, care ni-au trimis grătit ziarele lor, Soțietatea noastră de lectură le exprimă și la locul acesta profunde mulțămiri.

Caransebeș, în Iunie 1891.

Comitetul.

Varietăți.

Dar preainalt. Maiestatea Sa ces. și reg. a dăruit preagrățios 100 fl. pentru zidirea școalei noastre confesionale gr. or. din Icloda.

Publicațiune. În înțelesul deciziunii comitetului reuniunii noastre învățătorești luate în ședința sa ordinară din 28. Aprilie a. c. sub Nr. 7. prot. sînt recercați și pe calea publică domnii funcționari ai comitetului central și ai despărțemintelor reuniunii, a subșterne acestui presidiu rapoartele prescrise pentru adunarea generală, cel mult până în 15/27. August a. c. De asemenea și temele din oricare disciplină a școalei, ce au a se ținea în adunarea generală din acest an, au a se subșterne la timpul indicat mai sus. Atât rapoartele cât și temele ce vor începe după termin, nu se vor lua în considerare. Bocșa-Montană, în 3/15. Iuliu 1891. — *Martin Țapu* m. p., vicepreședintele reuniunii, *Ioan Marcu*, notariu prim.

Dare de seamă. Cu ocașiunea Sinodului eparchial din acest an, ținut în Caransebeș subșterisul am adunat 48 fl. pe scama tinerului pedagog eminent, dar lipsit de mijloace, Aureliu Puiu din Bocșa-Montană, și anume dela următorii P. T. Domni: Dr. Alesandru Mocsonyi 10 fl., Zeno Mocsonyi 10 fl., George Serb, deputat dietal, Dr. Aureliu Maniu, not. public regesc, Dr. Iuliu cav. de Pușcariu, subșterde regesc, Coriolan Bredicean, avocat, Dr. Stefan Petrovițiu, avocat, Andrei Ghidiu, protopresviter, Mihaiu Popovițiu, ppresviter, Trifon Miclea, ppresviter, Alesandru P. Popovițiu, adm. ppresviteral, fie-care câte 2 fl., Stefan Antonescu, președinte la sedria orfanală, Traian Barzu, asesor consistorial, Sebastian Olariu, ppresviter, Aureliu Drăgan, adm. ppresviteral, Simeon Popetișu, asesor la magistrat, Stefan Velovan, director preparandial, Martin Țapu, învățătoriu, Alexiu Onițiu, asesor la tribunal, Dr. George Popovițiu, ppresviter, fie-care câte 1 fl., Mihaiu Juica, preot și Ion Ionașiu, asesor consistorial, câte 50 cr. Din această sumă am predat în ziua de 1/13. Maiu a. c. numitului pedagog încă fiind în Caransebeș pentru vipt pe luna lui Aprilie, pentru un rënd de haine ș. a. 30 fl. 50 cr., eară restul l-am predat părinților lui. Bocșa-Montană, în 5/17. Maiu 1891. *Ioan Marcu*, inv.

Credință. În 28. Iunie a. c. D. *Georgiu Șandor*, proprietariu din Cuesdiu în Transilvania, s'a incredințat

cu D-șoara *Maria Grozav* din Orșova. Felicitările noastre cele mai sincere!

Pentru studenții dela Universitatea din Viena. Consiliul Universității științifice din Viena a otărit ca, începënd dela anul școlariu 1891/2. ascultătorilor ordinari dela Universitate să li se dee indice cu fotografii. Drept aceea, studenții, carii se insinue la inscriere, au să presinte totdeodată și o fotografie nefintinsă.

Deasemdnea și elevii de apotecă, în loc de coalele de inmatriculare, vor căpëta indice cu fotografie și cu table verzi.

Concert cu joc. Junimea teologică din Beiuș și jur invită la „Concertul“ împreunat cu dans, ce-l va arangia Duminecă la 2. August st. n. 1891. în sala „ospëtării opidane“ din loc. Venitul e destinat pentru școala de fetițe din Arad inactivată în toamna anului 1890. și pentru școala gr. or. din loc. Comitetul arangiatoriu: Simeon Cornea, președinte, Georgiu Lupșa, controlor și Georgiu Papp jun. cassariu. Prețul de intrare pentru perșoană 1 fl., pentru familie 2 fl. Începutul la 7 oare seara. Ofertele marimonioase se primesc cu mulțămită de cassariul comit. și se vor quita pe calea publicității.

Programa: 1. „Motto.“ 2. „Cuvënt de deschidere,“ rostit de președ. Simeon Cornea cler. abs.; 3. a) „Serenadă“ de Marthner, b) „Creangă ruptă“ de I. Vidu, esecutate de corul vocal sub conducerea lui George Papp iun. cler. abs. 4. „Sila,“ poesie de C. Boliac, declamată de George Papp iun., cler. abs.; 5. „Doină doiniță,“ de Vorobchievițiu esecutată de cor. voc.; 6. „Necesitatea conservării obiceiurilor religioase naționale ale poporului român,“ disertație de Simeon Cornea, cler. abs.; 7. „Cisla,“ de C. Porumbescu, esecutată de cor. voc. 8. „Canțonetă,“ monolog de V. Alexandri predată de Georgiu Lupșa, cleric c. II.; 9. „Cântec de primăvară,“ de C. Porumbescu esecutat de cor. voc.; 10. „Împortanța limbbei materne la cultivarea unui popor,“ disertație de A. Horvath, cl. c. II.; 11. „Adio pădurei,“ de Mendelsohn, esecutat de corul vocal.

† **Iosif Ionescu**, căpitan c. și r. în pensiune, după lungi și grele suferințe a reposat în Domnul în 4/16. Iulie 1891 la 9 oare seara, în etate de 62 de ani, și s'au înmormântat Sâmbătă în 6/18. Iulie 1891 la 4 oare d. a. în cimiteriul gr. or. român din Pârvova.

Pe reposatul îl deplânge soția Magdalena, flica Elena măr. Têrziu, ginerele Nicolae Têrziu, cinci nepoți și alți consăngenii.

Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Bibliografie

100. **Doine și strigături** culese din gura soldaților români din Țeara Ardealului, de *Stefan Muntean*, suboficeriu c. și r. 96 de pagini. Se capëta la Librăria diecesană cu 12 cr.

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc la școala confesională gr. ort. rom. din comuna **Marcoveț** protopresviteratul Verșetului se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „*Foia diecesană*“.

Emoluminte împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata salariu 300 fl.
2. Paușal de lemne din care are a se încălzi și școala 40 fl.
3. Pentru scripturistică 8 fl.
4. Pentru curățirea și încălzirea școalei 10 fl.
5. Pentru conferințe 10 fl.
6. Doauă jugere și jumătate de pământ aratoriu.
7. Locuință liberă în edificiul școalei cu grădină de legumi.
8. Dela înmormântări, unde va fi poftit, 40 cr.

Cei-ce doresc a ocupa acest post au a și trimite re-cursele, provăzute cu documentele prescise și adresate comitetului parochial din **Marcoveț**, la oficiul protopresviterat gr. ort. rom. al Verșetului în **Mercsina**, posta **Varadia**.

Vor fi preferiți cei cari au cunoștința muzicii vocale.

Recurenții sunt poftiți a se presenta vre-odată în biserică în o **Duminecă** sau **sărbătoare**, dar nu în ziua de **alegere**.

[42] 1—3

Comitetul parochial din Marcoveț.

În conțelegere cu mine **Ioan Popoviciu** protopresviter tractual.

Concurs.

Pe postul de învățătoriu la școala comunală cu propunere de limba română și magiară din comuna **Petroșnița**.

Cu postul de învățătoriu sunt împreunate următoarele emoluminte:

1. În bani gata 200 fl. v. a.
2. 12 metri de lemne.
3. Pentru scripturistică 10 fl.
3. Cortel liber cu grădină de legumi.

Recursele provăzute cu timbrul necesariu, concepționate în limba magiară și adresate înaltului ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiunea publică, până cu finea **lunei lui Iulie 1891**, st. v. sunt a se subșterne *Comitetului administrativ al comitatului Caraș-Severin în Logoj*.

Învățătoriu denumit este îndatorat a îndeplini și funcțiunea de **cantor** la biserică română greco-orientală din loc.

[41] 1—2

Scaunul școlar
din **Petroșnița**.

Licitațiune minuendă.

Amăsurat încuviințării **Venerabilului Consistoriu** din **15 Iunie** a. c. Nr. 1396 B. se publică din partea comitetului parochial, cumcă în **Dumineca** de **21 Iulie** (2 August) a. c. la 2 oare se va ținea licitațiune minuendă

pentru repararea resp. acoperirea cu tinichea, măltărirea și văruirea bisericei din Iontru și din afară a comunei **Căvâran**, pe lângă prețul de esclamară de 891 fl. 15 cr.

Maestrii cari doresc a primi aceste lucrări vor binevoi a se presenta la timpul sus indicat în fața locului, unde se vor face cunoscute condițiunile după care se va efectui licitațiunea cu aceia, cari vor depune vadiul de 10 %.

Căvâran, în 26 Iunie 1891.

[40] 2—2

Comitetul parochial.

În conțelegere cu protopresviterul tractual.

O singură încercare va convinge pe fie-cine, că

Zacherlin

e într'adevăr cel mai escelent mijloc
contra tuturor insectelor,

căci nimicesce cu desăvârșire, — mai sigur ca ori-care alt mijloc — cu o putere și înțeleală uimitoare „tot felul“ de paraziți.

Cea mai bună aplicare se face prin spulberarea cu „economisătoriu“ lui Zacherlin.

Să nu se confunde deloc Zacherlinul cu ordinariul pulbere de insecte, căci Zacherlinul e o specialitate de tot proprie, care nu există nici unde și nici când altfel decât în

Uieguțe sigilate cu numele J. Zacherl.

Prin urmare, cine cere Zacherlin și în locul acestuia primesce necesar pulbere în coșulețe de hârtie ori în seantule, prin aceasta de sigur totdeauna e înșelat.

Veritabil se află:

în **Caransebeș**: **Eperjesi & Fűszfas**, **Carol Schwab**, **H. Perlfas-ter & Sohn**, **Filip J. Müller**, **H. Rosenfeld**.

în **Logoj**: **Sigmund Bäumel**, **Németh & Klein**, **A. Schiesz-ler's Söhne**, **Ludovic Vértés**, **Alexandru Karl**, **Körösy Ladislaus**, **A. Schnitzer**, **Traian Racz**, **R. Morgensteun**.

în **Nădrag**: **Arpad Rusz**, **H. Mihaly**.

[17] 8—10

Conspect

despre starea afacerilor „Noii case de păstrare ca societate pe acțiuni“ cu finea lunii lui Iunie 1891.

Cassa în numărării	4188	92	Capital de acțiune 50% plătite	25000	—
Cambii în portfel	110068	79	Fondul de rezervă	1600	94
Imprumuturi pe hârtii de valoare	448	—	Depuneri	37261	03
Mobile	638	31	Cambii de portfel reescomptate	53191	51
Tipărituri și registre	330	—	Posturi curente la creditorii	322	56
Giro-Conto, bonuri la Banca austr.-ung.	4181	—	Interese și provisiuni	6578	03
Bonuri curente la creditorii	642	54			
Interese după depuneri capitalisate	920	65			
Contrib. după int. de dep. cu 30 Iunie 1891	92	06			
Interese pentru escompturi	1520	52			
Regii: salarii, chirie și spese de birou	923	28			
	123954	07		123954	07

Căștig și pierdere.

Int. de depuneri capitalisate	920	65	Venite de interese și provisiuni	6578	03
Contribuție după int. de depuneri	92	06	Inter. transitorice în reescompt	289	66
Interese de reescompt	1520	52			
Interese și spese transitoriale	1457	50			
Regii: salarii, chirie sp. de birou	923	28			
Căștig	4914	01			
	1953	68			
	6867	69		6867	69

Caransebeș, în 30 Iunie 1891.

„Noii case de păstrare ca societate pe acțiuni.“

Pentru direcțiune:

Domby,
contabil.

Müller,
preș.

Winternitz,
conduc.

Mátéffy,
cassariu.

Noii case de păstrare ca societate pe acțiuni
primesce depuneri spre fructificare cu 6% interese la an.

